

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2017. augusztus

AKTUÁLIS

Ifjú Kócsagőr program – jön a döntő!

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságnál is lezajlott az „Ifjú Kócsagőr Program” területi döntője. Az igazgatósághoz három jelölt jelentkezett, akik kéthetes szakmai gyakorlaton vettek részt a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területén egy-egy természetvédelmi őr mellett. A gyakorlat során végzett munka, szakmai felkészültség alapján Szórádi Zsófia jutott be az országos döntőbe.

Az Ifjú Kócsagőrök országos döntőjét a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság rendezi meg, ahol Zsófinak a többi nemzeti park igazgatóság ifjú kócsagőreivel kell megmérgetnie magát. A győztes jutalma egy hatnapos kirándulás lesz a Csehországi Krkonose Nemzeti Parkba.

A 2017-ben is nagy népszerűségnek örvendő Ifjú Kócsagőr Program célja, hogy minél szélesebb körben megismertesse a Természetvédelmi Őrszolgálat, a természetvédelmi őrök munkáját, feladatuk fontosságát és ezen keresztül a természeti értékek és a védett természeti területek védelmét. A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, a Fűrge Diák Iskolaszövetkezet és a 30y zenekar 2013-ban hozta létre az Y Triász mozgalmat annak érdekében, hogy az Y-generációt bevonja az értékteremtő programokba, így jött létre az Ifjú Kócsagőr Program, mely kezdeményezéshez csatlakozott a Földművelésügyi Minisztérium.

Jöjjön könyvet olvasni a Pintér-kertbe – ingyen!

Az UNESCO szeptember 8-át az írástudatlanság elleni küzdelem nemzetközi napjává nyilvánította 1965-ben. A nap elnevezése hazánkban, mint az „Olvasás Világnapja” terjedt el, az elmúlt években több akciót szerveztek országszerte az olvasás népszerűsítése kapcsán.

A pécsi Pintér-kert Arborétum idén csatlakozik a kezdeményezéshez: szeretettel várunk mindenkit szeptember 8-án, nyugodt, csendes környezetbe könyvet olvasni!

Aki könyvvel érkezik, ingyenesen léphet be az arborétumba, és akár több órán keresztül átadhatja magát az olvasás élményének a kert valamelyik padján ülve, árnyat adó fák tövében, madáracsicsérgés hangjai mellett. Az Arborétum weboldala: <http://www.ddnp.hu/pinter-kert>

Kele Kótya elindult

2017. május 24-én a természetvédelmi őrszolgálat értesítést kapott, hogy Vajszlón, a Kossuth Lajos utca egyik kertjében találtak egy gólyafiókat. A fióka alig volt nagyobb két férfiökölnél. A megtaláló első kérdése az volt, hogyan kerülhetett a ház előtti gólyafészekből a fióka a kert végébe. A gólyáknál, és minden vadon élő állatnál, az utódok száma a táplálék mennyiségétől függ. A 30 napos kotlási idő és a kb. 60 napos fiókanevelési idő alatt az időjárási körülmények kedvezőtlen alakulása miatt lecsökkenhet a rendelkezésre álló táplálék mennyisége. Ekkor történik a „születésszabályozás”. A gólyák a legkisebb fiókat kidobják a fészekből. Ez emberi szempontból nagyon kegyetlen megoldás, de a gólyáknak sokkal kifizetődőbb 2-3 erős fiókat felnevelni, mint 4-5 gyengét.

Wagner László tájegységvezető gondozásába vette az elárvult fiókat. A gólyafiókák nevelése az egyik leghálásabb feladat. Már az egészen kis fiókák is hangos kelepeléssel üdvözlik a fészekhez érkező szüleiket. Ugyanez a kedveskedés jár a gondozónak is. A cseperedő fióka egy idő után kikerült az Ős-Dráva Látogatóközpont komposztálójának sarkán épült fészekbe. A látogatóközpont egyik látványossága lett.

A fészket július közepén hagyta el. Ekkor kapta meg a jelölő gyűrűit is. A bal lábára egy fémgyűrűt, a jobb lábára, a könnyebb azonosítás végett, egy kék műanyaggyűrűt. Egy hét múlva már biztonságosan repült a látogatóközpont körül. Ha meglátott valakit, azonnal odament hozzá és erős sivítő hangon élelmet követelt tőle. Ezt akkor is megtette, ha nem sokkal előtte ette tele magát. Ekkor kapta a Kele Kótya nevet. Több alkalommal csatlakozott a közelben táplálkozó gólyákhoz, de mindig visszatért. Augusztus 14-én reggel elrepült a falu felé és nem is tért vissza.

Augusztus 16-án jött az értesítés a Gyűrűzőközpontból, hogy augusztus 14-én délután egy órakor Újvidéken sétált, a városban (a cikk illusztrációjaként látható fotó itt készült). A következő hír róla, hogy augusztus 17-én már Belgrádban volt. Az irány teljesen beleillik a gólyák vándorlási útvonalába. Kele Kótya megkezdte őszi vonulását. Ha túléli az elkövetkező két évet, talán visszajön Szaporcára és saját fiókákat nevel.

Egy fokozottan védett bagolylepke újabb előfordulása

2017-ben megkezdődött a Cún-Szaporcai holtágrendszer monitoringja. Botanikusok, zoológusok vizsgálják több éven keresztül a holtág élővilágának alakulását. 2017. július 17-én esti fénycsapdázással vizsgálták a Kisinci-holtág tegzesfaunáját. A tegzesek lárvája vízben fejlődik. Minél több tegzes faj van egy vízben, annál jobb minőségű az adott víz. A gyűjtésben részt vett Uherkovich Ákos, a pécsi Természettudományi múzeum nyugalmazott igazgatója is. Ő az éjszakai lepkék előfordulását vizsgálta. 22 óra tájékorán egy keleti lápi bagolylepke repült a megvilágított lepedőre. A fajnak ez volt a negyedik hiteles adata Baranya megyében. A keleti lápi bagolylepke fokozottan védett, természetvédelmi eszmei értéke 250.000 Ft. Szaggatott elterjedésű eurázsiai faj. Közép-Európától a Távol-Keletig foltszerűen fordul elő. Hazánkban főleg az északkeleti országrészben, a Dunántúli dombságban és a Balaton környéki mocsarakban fordul elő. A hernyó tápnövénye a rekettyefűz levele. A hernyó áttelel és tavasszal bábozódik be. A lepke június-júliusban repül. Mivel rekettyefűz sokkal több helyen előfordul, mint ahol a keleti lápi bagolylepke megtalálható, ezért a szakemberek feltételezik, hogy a hernyó átteleléséhez speciális mikroklímára van szükség.

Elkezdődött a denevérnász

A denevérek násza nyár végén, ősz elején zajlik. A nászidőszakban gyakori jelenség, hogy a denevérek úgynevezett nászbarlangokat keresnek fel, amelyek később telelőhelyül is szolgálhatnak. A Dunántúl egyik legjelentősebb nászbarlangja az Abaligeti-barlang. Több ezer denevér fordul meg itt augusztus végén, szeptember elején, tehát nagyobb az esély a sikeres párosodásra. A megtermékenyülés ősszel megtörténik, de a magzat fejlődése a téli álm ideje alatt leáll, és csak a tavaszi ébredés után indul meg újra. Az egy, esetleg kettő kölyök május végén, június elején születik meg a nyári szálláshelyen, és egy hónap után lesz önálló.

PÁLYÁZATOK

Pelék, versek, képek – pályázat 6-14 évesek számára

Szeptember 15-én zárul a beadási határidő!

A Földművelésügyi Minisztérium Természetmegőrzési Főosztály által működtetett Vadonleső Program és a tíz hazai nemzetipark-igazgatóság 2017. Az Év Emlőse: a mogyorós pele alkalmából „Pelék, versek, képek” címmel pele-vers illusztrációs pályázatot hirdetett 6-14 évesek számára. A lakhely szerinti nemzetipark-igazgatóság által közzétett versekre és Tamás Éva Játéktára zenekar Dal a mogyorós peléről című dalára lehet illusztrációt készíteni. Bármilyen színes technikával, kollázs technikával, esetleg számítógéppel készülhet egyedi mű.

A pályázattal kapcsolatos információk megtalálhatók honlapunkon:
http://www.ddnp.hu/index.php?pg=news_111_2575

Fotópályázat E-tanösvényeink látogatói részére

A táblás és nyomtatott vezetőfüzetes tanösvények mellett a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területén tíz, úgynevezett „E-tanösvény” várja a látogatókat, melyek a www.ddnp.hu/e-tanosvenyek címről letölthető vezetőfüzetek segítségével járhatóak végig. Mindegyiken egy általános tájékoztató, indító tábla található, majd az útvonalakon az állomásokat fákra vagy kövekre festett számok jelzik. Az egyes állomáshelyekhez tartozó ismertetőt a túrázók a letöltött vezetőfüzetekből olvashatják el. A vezetőfüzetek tartalmát folyamatosan aktualizáljuk, azok naprakész ismeretanyagot tartalmaznak.

2017-ben fotópályázatot írtunk ki ezen tanösvények látogatói részére, a szerencsés pályázók a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság ajándécsomagját nyerhetik meg. A pályázatról részletes információk a www.ddnp.hu/e-tanosvenyek linken érhetők el.

PROGRAMAJÁNLÓ

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programjai 2017. szeptemberben és október elején

Szeptember 2.: Velünk élő hagyományok – Jelvénygyűjtő túra

A Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet kihirdetésének 40. évfordulója alkalmából megszervezett túrán a 250 éves Kisújbánya történetével, a régi és újra velünk élő hagyományokkal ismerkedhetnek a résztvevők. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a Mecsekerdő Zrt. közös rendezvényén a települést körülölelő Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet természeti értékeit mutatják be kollégáink. Az információk mellé a Cigány-hegyi kilátó biztosít egyedülálló háttérrel, panorámát. Kisújbánya múltját és a fennmaradt épített örökségeinket egy faluséta teszi élményszerűvé. A program végén a faluházban diavetítéses előadás, poszterek és beszélgetés várja az érdeklődőket. Helyszín, időpont: Zobákpusztá-Kisújbánya, Cigány-hegyi feljáró (N46.2120833 E18.3624444), 10.00 óra. A túra hossza 5 km, időtartama: 3-4 óra, a részvételi díj: 500 Ft/fő

Szeptember 5.: DDNP Klub

Dél-Amerikában jártam (Venezuela, Kolumbia, Panama)

Löffler Attila diavetítéses előadása

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

Szeptember 9.: Halászati bemutató a Boki-Dunán

A halászati bemutatóhelyen 500 évet ugrunk vissza a múltba, és egy ősi vízi világba pillanthatunk be. A résztvevők megismerhetik az ártéri gazdálkodást, elődeink halfogási módszereit és eszközeit.

Helyszín, időpont: Boki-Duna, Erdőfűn áthaladva 1,5 km-re (N45.900000 E18.780000), 10.00 óra

Program időtartama: 2 óra

Részvételi díj: 500 Ft/fő

Szeptember 16.: Tájak és emberek

A Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet nyugati peremén fekvő Mesztegyőn, a helytörténeti kiállításon keresztül betekintést nyerhetünk az itt élő emberek múltjába, jelenébe. Megtudhatjuk, mi alakította életüket, illetve megismerhetjük tárgyi eszközeiket, hiedelem- és hitvilágukat. Lehetőségünk lesz megkóstolni a vidék ízeit is, előzetes jelentkezés esetén rétes és langalló kérhető. Ezután a tájvédelmi körzet jellegzetes élőhelyeit átszelő kisvasúttal becserkésszük szerelmes nagyvadunkat, a gímszarvast. Helyszín, időpont: Mesztegyő, Faluház (N46.4965163 E17.420969), 11.00 óra. A program időtartama: 6 óra. A részvételi díj: 500 Ft/fő. Faluház belépő: felnőtt: 300 Ft, gyerek: 200 Ft. Kisvasút jegy: felnőtt: 800 Ft, nyugdíjas, gyerek: 400 Ft.

Szeptember 20.: Madarász nap a Pintér-kert Arborétumban

A madárgyűrzési bemutató során a gyerekek megismerhetik a madarak vonulásának titkait, testfelépítésüket, tollazatukat. Az egész napos programhoz a megjelölt időpontokban lehet csatlakozni, előzetes bejelentkezést követően. (Tel.: 30/377-3383). Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 9.00, 11.00, 13.00 óra. A program időtartama: 1,5 óra, a részvételi díj: 400 Ft/fő.

Szeptember 22.: Nemzetközi Hulladékgyűjtő Nap

A jeles napon nemcsak korunk hulladékkezelési technikáit ismerhetik meg a gyerekek, hanem azt is megtudhatják, elődeink hogyan bántak a keletkező hulladékkal.

Helyszín, időpont: Ős-Dráva Látogatóközpont, 10.00 óra

Program időtartama: 1,5 óra

Részvételi díj: 500 Ft/fő

Szeptember 23.: Szarvasbögés Bédán

A nász idején a kifejlett bikák bögésükkel hívják fel a szarvastehenek figyelmét. Az esti program során mi is ebbe a bögésbe hallgathatunk bele szakavatott vadász segítségével. A szarvasbögés meghallgatása előtt a Fehér Gólya Múzeumban egy rövid ismertetőt hallgathatunk meg a szarvasok életmódjáról, trófeákat láthatunk, és bögőkürt segítségével a bögőhangokkal is megismerkedhetünk. Mindezek után kisétálunk a közeli területekre és élőben is meghallgatjuk a szarvasbögést. Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 20.00 óra. A program időtartama: 2 óra, a részvételi díj: 500Ft/fő.

Szeptember 29.: Gombák erdön és mezőn

Az előadáson a gombák világával ismerkedhetnek a résztvevők. A programot ehető és mérgező gombák bemutatása, gombahatározó készítése színesíti. Helyszín, időpont: Tettye Oktatási Központ, 10.00 óra. A program időtartama: 1 óra, a részvételi díj: 300 Ft/fő.

Október 1.: Idősek Világnapja a Pintér-kert Arborétumban

A látogatók szakvezető kíséretével ismerhetik meg a kert életének sajátosságait, az ősz színeiben pompázó növényvilágot. Helyszín, időpont: Pécs, Pintér-kert Arborétum, 10.00 és 14.00 óra. A részvételi díj: 400 Ft/fő, nyugdíjasoknak igazolvánnyal ingyenes

Október 3.: DDNP Klub

Természetközeli erdőgazdálkodás lehetőségei Gemencen

Kovács Attila diavetítéses előadása

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

A programokon mindenki saját felelősségére vesz részt. A résztvevők tudomásul veszik, hogy a programon kép-, illetve videofelvétel készülhet. A résztvevők a programon való részvételükkel hozzájárulnak a kép-, videofelvétel készítéséhez, és annak a DDNPI weboldalaira és Facebook oldalaira történő feltöltéséhez, valamint a DDNPI kommunikációjához, marketingjéhez történő időbeli korlátozás nélküli felhasználásához.

A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG BEMUTATÓHELYEI

- Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum – <http://www.ddnp.hu/abaliget>
- Boki-Duna, halászati bemutatóhely – <http://www.ddnp.hu/boki-duna>
- Dráva Kapu Bemutatóközpont, Barcs-Drávaszentés – <http://www.ddnp.hu/drava-kapu>
- Fehér Gólya Múzeum, Kölked – <http://www.ddnp.hu/feher-golya-muzeum>
- Mohácsi Nemzeti Emlékhely – <http://www.ddnp.hu/mte>
- Nagyarsányi Szoborpark – <http://www.ddnp.hu/szoborpark>
- Ős-Dráva Látogatóközpont, Szaporca – www.ddnp.hu/odlk
- Pintér-kert Arborétum, Pécs – <http://www.ddnp.hu/pinter-kert>
- Szársomlyó – <http://www.ddnp.hu/szarsomlyo>
- Tettyei Mésztufa-barlang, Pécs – <http://www.ddnp.hu/tettyei-mesztufa-barlang>

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály

7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 72/518-221, 72/518-222

E-mail: wodtke@ddnp.kvvm.hu, komlos@ddnp.kvvm.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra „Hírlevél leiratkozás” tárgyú [e-mailben!](mailto:) Köszönjük!